

SBD Krušnohor má žhavé želízko v ohni

Právě nyní již můžete hlasovat v projektu České a slovenské stavby století. Jde o projekt České komory autorizovaných inženýrů a techniků k 100. výročí vzniku Československa. Svůj hlas můžete dát žhavému želízku v ohni – litvínovskému Kolektivnímu domu (Koldomu), jehož majitelem je SBD Krušnohor.

Seznam staveb století je od 25. dubna přístupný široké veřejnosti na internetu. Chcete-li, aby Koldom uspěl, dejte mu svůj hlas na adrese www.stavbystoleti.cz. Výsledky hlasování budou oznámeny v rámci doprovodného programu Stavebního veletrhu FOR ARCH.

Organizátory projektu jsou Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, Český svaz stavebních inženýrů, Slovenská komora stavebních inžinierov, Slovenský zväz stavebných inžinierov a SIA – Rada pro výstavbu ČR.

Eva Hladká z Oblastního muzea v Mostě požádala veřejnost, aby dala hlasy stavbám z Mostecka.

CÍL

„Cílem projektu je propagace úspěchů českého a slovenského stavitelství v průběhu uplynulých 100 let. Hlasováním partnerů projektu bylo vybráno 100 stavebních a architektonických děl. Za českou stranu bylo nominováno 66 staveb, za slovenskou pak 34. Kritériem pro nominaci byl celospolečenský význam a přínos stavby,“ oznámila Eva Hladká, asistentka ředitele Oblastního muzea v Mostě, které se na propagaci hlasování podílí.

Jedním z výsledků realizace projektu bude vydání publikace a od letošního září se uskuteční napříč Českem a Slovenskem putovní výstavy, které představí jednotlivé nominované stavby.

ÚSTECKÝ KRAJ

„Ústecký kraj projekt podpořil, aby prohloubil historickou a kulturní paměť obyvatel a posílil národní a státní identitu. Nominoval dvacet staveb. Organizátoři hlasování vybrali čtyři stavby, z toho tři jsou v mosteckém okrese, což je už nyní úspěch,“ konstatovala Eva Hladká. Jsou jimi vodní dílo Fláje, Kolektivní dům (Koldom) v Litvínově a přesunu-

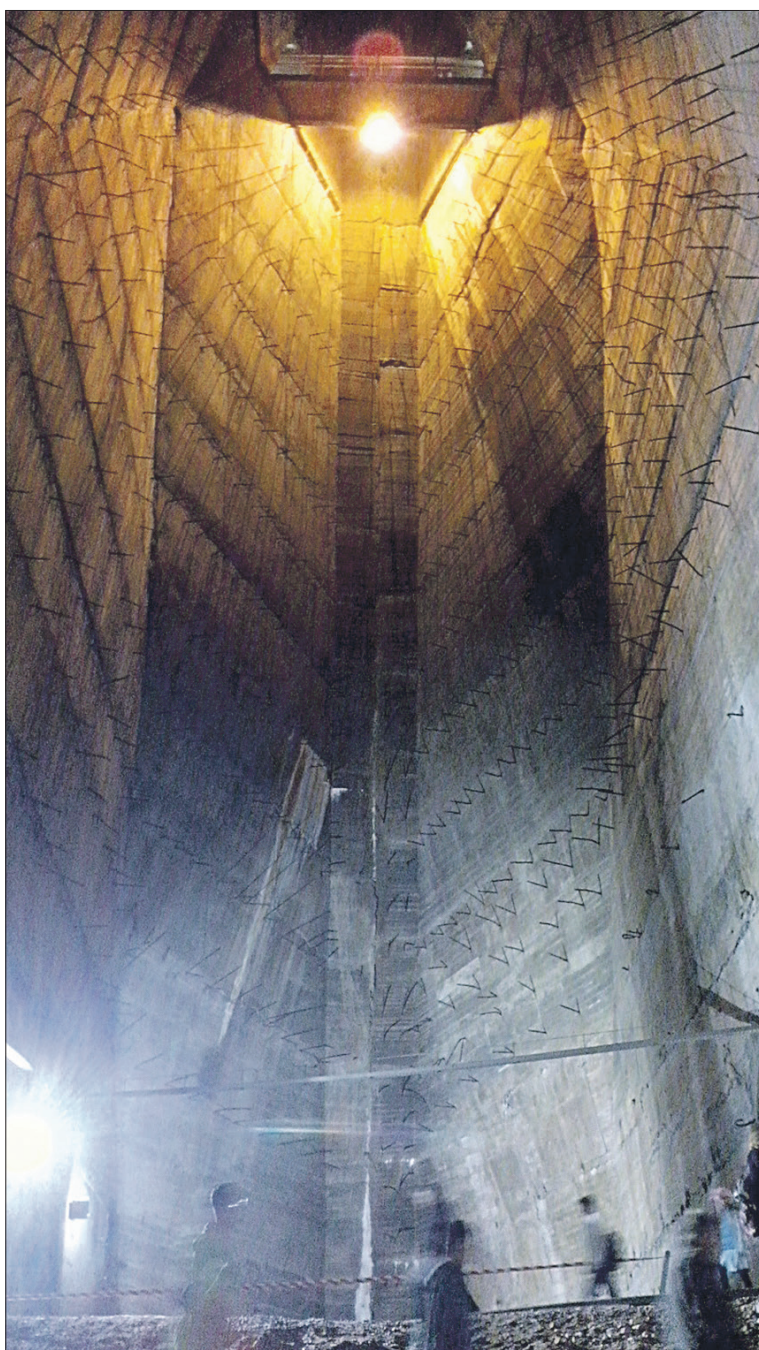
tý kostel Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Mimo okres Most jde o Masarykovo zdymadlo v Ústí nad Labem - Střekově.

HLASUJTE

Muzeum se do projektu zapojilo 21. dubna uspořádáním exkurze pro veřejnost po třech nominovaných stavbách z Mostecka. „Zájem mě mile překvapil,“ konstatoval Bohumil Drexler, člen výboru družstevní samosprávy na Koldomu. Ten návštěvu po obou křídlech objektu doprovázel a ukázal jí vše od přízemí až po střechu. „Přijelo asi čtyřicet lidí. O stavbu se velice zajímali. Pořád kladli otázky a já trpělivě odpovídal,“ popsal Bohumil Drexler.

„Je zapotřebí přesvědčit lidi o tom, aby hlasovali pro naše tři vynikající stavby, aby se Mostecko celostátně ukázalo v jiném světle, než jak je dosud celoplošná média prezentují. Je třeba lidem ukázat, že tady u nás byly postaveny úžasné věci a že si zaslouží ocenění,“ vyzvala Eva Hladká.

Pojďme si nyní ve stručnosti představit tři nominované stavby z Mostecka, kterým bychom měli dát svůj hlas.

Vodní dílo Fláje s unikátní hrází láká veřejnost k návštěvám. Snímek z Wikipedie zachycuje výšku hráze zevnitř. Dole vidíte osoby v pohybu.

FLÁJE

„Jediná betonová piliřová přehrada v Česku, která je pro unikátní technické řešení hráze chráněnou kulturní památkou. Piliřová hráz je složena z 34 bloků, z toho 19 je dutých a 15 plných. Hráz je v pravé části zakřivená s poloměrem 200 m, její délka v koruně je 459 m o šíři 6 m. Šířka v patě činí až 53 m, výška nad terénem až 55 m. Přehrada vytváří nádrž o celkové ploše 153 ha, s objemem 23,1 mil. m³,“ popisuje

web Stavby století a pokračuje: „Přehrada na Flájském potoce na severu Krušných hor byla vybudována v letech 1950 – 1963. Účelem stavby byla regulace toku a vytvoření nádrže pro záso-

INTERNETOVÁ ANKETA O STAVBU STOLETÍ

Do 20. září 2018
hlasujte na adrese:
www.stavbystoleti.cz

v celostátním hlasování o stavbu století

Litvínovský Koldom se stal ztělesněním myšlenky kolektivního bydlení.

bení pitnou vodou demograficky rostoucí oblasti. Myšlenka využití Flájského potoka jako vodního zdroje pocházela již z počátku 20. století. První návrh vznikl v době rozvoje chemického průmyslu v Žaluzi za druhé světové války, k realizaci však došlo až v 50. letech, na nově nalezeném místě nad obcí Fláje. Výhodnější poloha se stabilním skalnatým podložím umožnila realizaci u nás ojedinělé piliřové varianty hráze, která navíc přinesla úsporu betonu o 30 procent oproti hrázi plné. Stavba byla zahájena roku 1951 razbou tlakové štoly do úpravny v Meziboří, vzdálené více než 7 km.“

KOLDŮM

Byl postaven na ideji kolektivního bydlení. Ta se u nás nejvíce rozvíjela ve 20. a 30. letech minulého století. „Kolektivní bydlení mělo být jedním z východisek z prohlubující se ekonomické krize. Vedle uvolnění pracovních kapacit (žen) sledovalo možnost racionalizace a zefektivnění bydlení sdružením některých provozů (kuchyně, prádelna...) a vědeckým určením minimálního optima individuálních obytných jednotek, které Karel Teige vtělil do knihy Nejmenší byt (1932). Zřizovatelem takových „domů hotelového typu“ býval často management průmys-

Logo akce a loga partnerů nominovaných staveb (Fláje – Koldom – Kostel – Nominující instituce). Nezapomeňte hlasovat! Adresa je vlevo v barevném rastru.

Přesun kostela Nanebevzetí Panny Marie je triumfem stavebního inženýrství.

lových podniků, který tak budoval specifický druh sociálního zabezpečení a servisu pro své zaměstnance,“ píše web Stavby století.

Připomíná, že k průkopníkům myšlenky Koldomu u nás sice patřil už počátkem století T. G. Masaryk, k první realizaci ale došlo až po válce. Oproti prvnímu Koldomu Jiřího Voženilka v batovském Zlíně, obsahuje obytný soubor pro chemičku v Litvínově různé typy bytů včetně rodinných, dokonce mezonetových.

KOSTEL

„Děkanství kostel v Mostě je v dnešní době nejen vzácnou památkou pozdní gotiky, ale zejména mementem epochy druhé poloviny 20. století. Vydolování malebné mostecké krajiny a zá-

nik raně středověkého města kvůli těžbě hnědého uhlí jsou dnes již stěží obhajitelné. Jako památník královského města měl zůstat zachován právě jen gotický chrám. Náročná akce jeho přesunu si vyžádala inovativní technická řešení a stala se dlouhou nepřekonaným triumfem našeho inženýrství,“ uvádí web Stavby století.

KLIKEJTE

Pravidla pro hlasování jsou uvedena přímo na jmenovaném webu. Z nich se mimo jiné dozvíte, že se nemusíte trápit výběrem jedné stavby, ale chcete-li dát hlas všem nominovaným stavbám z Mostecka, je to možné. Takže s chutí do toho a už klikejte!

Text a foto: Petr PROKEŠ